

ZDRAVSTVENI DOM IDRIJA

Otona Župančiča 3, 5280 Idrija
tel.: 05 37 34 200, faks: 05 37 34 203
e-pošta: zd.idrija@zd-idrija.si, www.zd-idrija.si

Skrajšano LETNO POROČILO ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRIJA ZA LETO 2023

marec, 2024

Odgovorna oseba: mag. Tomaž Glažar, direktor

Kazalo vsebine

I.	Poslovno poročilo	4
1.	CILJI ZA LETO 2023.....	4
2.	DELOVNI PROGRAM	5
II.	Sanacijski načrt.....	7

UVOD

Leto 2023 je bilo prvo »pocovidno« leto, ko smo se lahko v celoti posvetili vsem rednim dejavnostim. Leto je zaznamovalo pomanjkanje zdravnikov na področju družinske medicine in posledično zagotavljanje zdravnikov v nujni medicinski pomoči ter zdravnika v dispanzerju za ženske. Uspeli smo zaposliti novega specializanta družinske medicine in dve zdravnici iz tujine, ki bosta izpolnili pogoje za prevzem splošne ambulante in ambulante otroškega in šolskega dispanzerja v letu 2024.

Zaradi težav pri zagotavljanju zdravnikov v splošnih ambulantah so bili pacienti v letu 2022 zelo nezadovoljni z dostopom do teh ambulant. To smo v letu 2023 skoraj popolnoma odpravili z ustreznim procesom sprejemanja klicev in povratnih klicev pacientom. Zadovoljstvo pacientov se je občutno izboljšalo, saj se je le peščica pritožila nad dejstvom, da ambulate ni bilo mogoče priklicati.

V posebno veselje nam je, da smo uspeli vzpostaviti Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM). S 1. februarjem 2023 je ta začel s polnim delovanjem. V nekaj mesecih so potrebe prerasle načrtovane kadrovske kapacitete, kar kaže na to, da so potrebe po tej zdravstveni dejavnosti obstajale že bistveno prej.

Z občinama ustanoviteljicama smo vzorno sodelovali, saj vodstvi obeh občin (Idrija in Cerklje) razumeta naše težave in nam pomagata pri reševanju nastalih problematičnih situacij. Tako je Občina Idrija namenila dve stanovanji za zdravnici iz tujine, Občina Cerklje pa začasne prostore za fizioterapijo, ki naj bi v Cerkljem z delom začela v letu 2024. Obe občini s stalnimi investicijskimi vlaganji izkazujejo razumevanje do zdravstvenih potreb prebivalstva. Tako smo se v letu 2023 skupaj z Občino Idrija ukvarjali z načrti in dovoljenji za nove prostore CDZOM in ambulanto medicine, dela, prometa in športa (MDPŠ), ki bodo v tako imenovanem »Avstrijskem« delu. Z Občino Cerklje smo v tako težko pričakovani novi zgradbi Zdravstvene postaje (ZP) Cerklje začeli z načrtovanjem prostorov za namene zdravstvene dejavnosti. Za krajanje obeh občin bosta to veliki pridobitvi, saj bomo v Idriji lahko kasneje uredili ustrezne prostorske pogoje za satelitski urgentni center, pediatrijo in splošne ambulate. V Cerkljem bomo po ureditvi nove ZP lahko vzpostavili nove zdravstvene dejavnosti, med katerimi so tudi pediatrija, fizioterapija, Center za krepitev zdravja (CKZ) in CDZOM. Bistveno se bodo izboljšali pogoji za delo v splošnih ambulantah in zobozdravstvu.

V letu 2023 smo resno pristopili k digitalizaciji zdravstvenih dejavnosti. V MDPŠ smo začeli s pripravo na digitalizacijo papirne dokumentacije. Preden se ambulanta preseli v nove prostore, želimo vzpostaviti brezpapirno poslovanje. Srečali smo se z vso zahtevnostjo te transformacije. Ne glede na velike besede zdravstvene politike, ni na državni ravni nobene konkretne podpore pri vzpostavljanju procesov digitalizacije v zdravstvu.

Leto smo zaključili z negativnim finančnim rezultatom. Prvo polletje smo sicer zaključili s pozitivnim rezultatom. Zaradi investicije v kadre in nekritičnih povišanj cen materiala in storitev s strani ZZS, se je v drugem polletju krivulja finančnega rezultata obrnila navzdol. Presežek odhodkov bomo lahko pokrili s presežkom prihodkov iz preteklih let. Če se bo zaostrovanje na finančnem področju nadaljevalo, bomo morali sprejeti ukrepe, ki bodo zniževali standard - tako za zaposlene, kot tudi paciente, če bomo želeli ohraniti pozitiven finančni rezultat.

I. Poslovno poročilo

1. CILJI ZA LETO 2023

ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI DO OSEBNEGA ZDRAVNIKA

PLAN

V letu 2023 smo si zastavili prioritete cilje:

- da omogočimo normalno delovanje NMP,
- da vzdržujemo sistem delovanja ambulant družinske medicine na način, da do zdravnika pridejo tudi pacienti iz občin ustanoviteljic, ki nimajo opredeljenega zdravnika in
- da pridobimo za redno zaposlitev specialista ginekologije in porodništva za vsaj 0,2 delovnega časa.

REALIZACIJA

1. V letu 2023 je služba NMP delovala nemoteno, čeprav je bilo veliko dela opravljenega z zunanjimi sodelavci.
2. V letu 2023 smo z nadomestno ambulanto, v katero so se pretežno vključevali specializanti in zdravnica iz tujine, zagotovili, da so imeli dostop do zdravnika tudi pacienti, ki niso opredeljeni ali pa je bil njihov izbrani zdravnik dlje časa odsoten. Izboljšali smo organizacijo prejetih klicev. Z vračanjem klicev vsem pacientom smo izboljšali njihovo zadovoljstvo.
3. Kljub dogovoru s Porodnišnico Postojna in specializantko, nismo uspeli zagotoviti 0,2 redne zaposlitve specialista. Specializantka se je po zaključku specializacije v celoti zaposlila v Porodnišnici Postojna.

DOSEGANJE POGOJEV ZA VZPOSTAVITEV CENTRA ZA DUŠEVNO ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV

PLAN

Do konca leta 2023 bomo zaposlili dodaten kader, in sicer najmanj:

- 1 psihologa,
- 1 srednjo medicinsko sestro,
- 1 diplomirano medicinsko sestro oziroma diplomiranega zdravstvenika,
- 1 socialnega delavca,
- 1 logopeda,
- 1 specialnega pedagoga in
- 1 delovnega terapevta.

REALIZACIJA

Prvega februarja je pričel z delom CDZOM v ZD Idrija. Od načrtovanih dodatnih zaposlitev smo zaposlili psihologinjo, specialno pedagoginjo in delovno terapevtko. Logopedinja je pričela s specializacijo s področja klinične logopedije, prav tako je v začetku leta s specializacijo s področja klinične psihologije pričela zaposlena psihologinja. Logopedinjo je nadomestila zunanja sodelavka. Začasno smo imeli zaposleno zunanjo sodelavko na področju sociologije, vendar se – zaradi pomankanja izkušenj - kasneje za njeno redno zaposlitev nismo odločili. Nismo zaposlili srednje medicinske sestre, ker so se spremenili

normativi in je v timu lahko samo ena srednja medicinska sestra, ki je že zaposlena ter diplomirana medicinska sestra. Za zaposlitev slednje se nismo odločili zaradi pomanjkanja prostorov.

PRIPRAVA STRATEŠKEGA NAČRTA

PLAN

V strateškem načrtu bomo predvideli razvoj zdravstvene dejavnosti v Idriji in Cerknem, s poudarkom na delovanju ZD Idrija.

REALIZACIJA

V letu 2023 smo v službah uprave ZD Idrija izvajali številne aktivnosti, povezane s spremembo zakonodaje, pravilnikov, priprave in izvedbe investicij in drugih operativnih nalog. Vse naloge so presegale zmožnosti omejenega števila zaposlenih, zato nismo uspeli izvesti aktivnosti za pripravo strateškega načrta. Glede na to, da se razmere še poslabšujejo, bomo pripravo strateškega načrta opustili.

2. DELOVNI PROGRAM

Ambulante družinske medicine (ADM) so plan presegle, kljub temu, da se je v prvi polovici leta ena zdravnica upokojila. To je bila zasluga požrtvovalnosti zdravstvenega in podpornega osebja.

V letu 2023 je brez zdravnika ponovno ostalo 1.200 pacientov, pretežno iz idrijske občine. V sodelovanju s specializanti in medicinskimi sestrami smo z nadomestno ambulanto zagotovili dostop vsem pacientom, in sicer na območju, ki ga pokriva ZD Idrija, navkljub dejstvu, da pacienti niso imeli opredeljenega zdravnika ali pa je bil njihov zdravnik odsoten. S kadrovsko okrepitvijo informacijske točke in spremembo ponudnika telefonske opreme, smo vzpostavili pregled nad prejetimi klici in urejeno odgovarjanje na klice.

V ambulantah **domov za upokojence** programa nismo realizirali, saj sta se zdravnici, ki delata v tamkajšnjih ambulantah, morali vključevati tudi v delo nadomestne ambulate in v ambulanto NMP.

Program v **antikoagulacijski ambulanti** ni bil dosežen, iz podobnega razloga, kot pretekla leta. Z uporabo neposrednih peroralnih antikoagulantov (NOAK), se terapija bistveno spreminja, kar ni upoštevano v splošnem dogovoru. Obravnavani so bili vsi pacienti, ki to terapijo potrebujejo.

Dispanzer za ženske ni dosegel planiranega obsega storitev, ker nismo uspeli zaposliti specialista. Redno zaposlitev smo nadomeščali z zunanjimi sodelavci, vendar v omejenem obsegu. Nadaljevali smo razgovore z ginekološko kliniko v UKC Ljubljana, vendar brez uspeha. Zato smo se dogovorili o sodelovanju z Bolnišnico za ženske bolezni in porodništvo Postojna, da bi specialistka po opravljeni specializaciji v obsegu 0,2 programa začela delati pri nas. Žal so jo v navedeni ustanovi zaposlili v celoti. Tudi s Splošno bolnišnico Nova Gorica nismo uspeli najti ustrezne rešitve.

Otroški in šolski dispanzer (OŠD) ni uspel realizirati planiranega programa kurative, ker imamo za 3 programe zaposlena 2 zdravnika. Zaposlili pa smo zdravnico iz Srbije, ki bo po 12-mesečnem dodatnem usposabljanju samostojno prevzela ambulanto.

V okviru OŠD je delala tudi **ambulanta za družinsko obravnavo za zdrav življenjski slog**. Vodi jo upokojena pediatriinja. Omenjena ambulanta je program izpolnila. Njeno delo je neposredno povezano s sistematičnimi pregledi otrok v 3. in 6. razredih. Tudi v letu 2023 je bil odziv staršev na skupinske obravnave slab, zato smo izvedli samo eno delavnico.

V **Razvojni ambulantni z zgodnjo obravnavo otrok** smo načrtovani program močno presegli. Pričakujemo, da bomo v letu 2024 dobili dodatnega 0,1 programa.

V **Centru za krepitev zdravja (CKZ)** programa za leto 2023 nismo uspeli realizirati. Smo pa opravili še enkrat več programa, kot v letu 2022.

Medicina dela prometa in športa (MDPŠ) je zdravstvena služba, ki se izvaja na osnovi plačil iz zasebnih virov. Zato ni predmet splošnega dogovora. V letu 2023 smo planiran obseg prihodkov presegli za skoraj 31 %, kljub temu, da je bila redno zaposlena zdravnica večino leta odsotna. V letu 2023 smo v MDPŠ začeli s pripravami na brezpapirno poslovanje, posledično smo se odločili za zamenjavo programa.

V okviru 4 programov **fizioterapije** smo, kljub daljši odsotnosti vodje, v letu 2023 izvedli preko 11,5 % več storitev, kot smo jih predvideli v planu. Čakalne dobe so se zelo podaljšale in so postale nesprejemljive. Zato smo ob koncu leta dodatno zaposlili fizioterapevko, saj je program plačan po realizaciji. Z Občino Cerklje smo se dogovorili, da v začasnih prostorih odpremo ambulanto fizioterapije, in sicer v začetku leta 2024.

Patronažna služba je presegla obseg načrtovanih storitev, vendar ni dosegla plana po vrednosti za te storitve. Zato je ZZS odštela storitve za obravnave v oddaljenem kraju. S tem je tudi obseg storitev patronažne službe padel pod planirano vrednost. Menimo, da to ni upravičeno, zato bomo skupaj z ZZS pristopili k iskanju primerne rešitve.

V letu 2022 smo začeli z izvajanjem programov **dispanzerja za mentalno zdravje in klinične psihologije**. Ker smo 1. 2. 2023 pridobili program **Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM)**, smo ta program izvajali samo v januarju. CDZOM je bil, glede na zaposlene, v prvem letu financiran v pavšalu. Žal vsega kadra, ki je potreben za delovanje centra, nismo uspeli zaposliti. Sta pa s specializacijo začeli redno zaposlena psihologinja in logopedinja. Dodatno smo zaposlili delovno terapevko, specialno pedagoginjo in psihologinjo.

Program **pnevmologije** smo izvedli v večjem obsegu, kot je bilo načrtovano. Glede na plan je bil program izveden 158 %. Glavni razlog za to je večja potreba po storitvah pnevmologije, saj so se pretekla leta zaradi epidemije pacienti s pulmološkimi problemi na zdravnike obračali v manjšem obsegu. V letu 2023 se je program pulmologije preimenoval v pnevmologijo. Poleg tega sta se spremenila obračunski model in način obračunavanja storitev.

Na **rentgenu (RTG)** je bila ena od radioloških inženirk do konca poletja odsotna. Kljub temu je bil letni načrt presežen za 84,5 %. Dosežen rezultat je spodbuden, pričakujemo, da bomo prejeli 0,2 programa RTG.

Program **diabetologije** - glede na plan - ni bil dosežen. Delni vzrok za to je sistemske narave. Ob frekvenci obiskov, ko imamo naročene paciente na 12 minut, komaj zadostimo minimalnim strokovnim standardom obravnave. Želimo pa zagotoviti kakovostno oskrbo diabetoloških pacientov.

V okviru **zobozdravstvene dejavnosti za odrasle** smo za načrtovano realizacijo zaostali. Presegli pa smo jo pri **zobozdravstvenih ambulantah za otroke**.

Pri **nenujnih reševalnih prevozi** smo plan za leto 2023 presegli. Glede na leto 2022 so se nenujni prevozi zmanjšali za skoraj polovico, ker smo zmanjšali število dializnih pacientov s prevozom v ležečem stanju.

Sanitetne prevoze dializnih pacientov smo v letu 2023 izvedli v manjšem obsegu, kot leta 2022. Razlog je v že omenjenem zmanjšanju prevozov dializnih pacientov. Obseg teh prevozov močno presega planirani obseg.

Druge sanitetne prevoze smo izvedli v manjšem obsegu, kot je bilo planirano, saj ni bilo večjih potreb.

II. Sanacijski načrt

V letu 2023 je ZD Idrija posloval s presežkom odhodkov nad prihodki. Pri načrtovanem uravnoteženem poslovnem izidu smo upoštevali sledeče sanacijske ukrepe:

1. Od zaposlenih bomo zahtevali, da izpolnijo plan aktivnosti, predviden na osnovi pogodbe z ZZS. Zato jim bomo po podpisu pogodbe posredovali zahtevan obseg storitev na letni in mesečni ravni. Mesečno jih bomo obveščali o realiziranem obsegu storitev, po objavi opravljenih storitev s strani ZZS.
2. Po četrtertletjih bomo nadzirali prihodke in stroške po dejavnostih in odgovorne opozarjali v primeru možnih odklonov. V primeru negativnih odmikov od načrtovanih vrednosti, v primeru, da ne bo pokritja s strani prihodkov, bomo, če bo to le mogoče, takoj ukrepali.
3. V letu 2023 smo imeli zaposlene 3,5 specializantke, ki jih financiramo iz lastnih sredstev. Od njih sta dve zdravnici iz tujine, ki morata opraviti prilagoditveno obdobje. To prilagoditveno obdobje se družinski zdravnici zaključita marca 2024, pediatrijni avgusta 2024. Aktivno se bomo vključili v to, da bosta v čim krajšem času imeli strokovni izpit. S tem bomo skrajšali financiranje teh zdravnic brez ustreznih prihodkov.
4. V okviru tržne dejavnosti bomo ustvarili dovolj presežka prihodkov, da bomo z njim pokrili primanjkljaj pri javni dejavnosti. Zato bomo sproti prilagajali cenike tržne dejavnosti na način, da bomo uspeli realizirati pričakovani presežek.